

Peel en Maas, juni 2020

Kadernota 2021

Ruimte voor samen en
samen voor ruimte

Voorwoord

Geachte leden van de gemeenteraad,

Halverwege deze coalitieperiode presenteren wij u de Kadernota 2021. In deze kadernota doen wij een voorzet voor de inhoudelijke koers van de inzet van de financiële middelen in 2021 en daarna. Deze voorzet is in lijn met de uitgangspunten in het coalitieakkoord en kenmerkt zich door thema's als samen vitaal leven, samen veilig, samen leren en werken en samen duurzaam. Daarnaast heeft de coronacrisis veel impact: ook dat is verwerkt in deze kadernota. Juist in deze onzekere tijd hechten we er aan om samen met u als raad invulling te geven aan de kaders, in de aanloop naar de begroting 2021. Wij kijken daarom uit naar uw waardevolle toevoegingen.

College van Burgemeester en wethouders

Gemeente Peel en Maas

8 juni 2020

	1
Voorwoord	3
1. Inleiding	5
2. Ruimte voor samen en samen voor ruimte	6
2.1 Samen vitaal leven	6
2.2 Samen veilig	7
2.3 Samen leren en werken	7
2.4 Samen duurzaam en waterveilig	7
2.5 Tot slot	8
3. Financiële paragraaf	9
3.1 Financiële uitgangspunten waaronder realistisch ramen sociaal domein	9
3.2 Maatregelen en gevolgen m.b.t. Coronacrisis	10
3.3 Investeringsclaims	11
3.4 Regiodeal en investeringsagenda	11
3.5 Ontwikkeling lokale lasten	12
3.6 Ontwikkelingen gemeentefonds	12
3.7 Financiële vooruitblik 2021 - 2024	14
Bijlage A: Financiële uitgangspunten	16
Bijlage B1: Verwachte investeringen 2021	17
Bijlage B2: Verwachte claims 2021	22
Bijlage B3: Toekomstige ontwikkelingen m.b.t. investeringen en claims 2021	26

1. Inleiding

Voor u ligt de kadernota 2021 met de titel: “Ruimte voor samen en samen voor ruimte”. In deze kadernota geven wij inzicht in de beleidsmatige en financiële ontwikkelingen voor de komende jaren. De kadernota is richtinggevend voor de begroting 2021. Wij koersen daarbij zoals altijd op een solide financiële positie.

Om te zorgen dat ons financieel meerjarenperspectief solide blijft, is het nodig aandacht te hebben voor de effecten van een aantal ontwikkelingen. De impact van de coronacrisis op onze financiële positie in de komende jaren is er één van. Realistisch begroten van het sociaal domein is een ander voorbeeld. In de kadernota geven we de maatregelen aan die nodig zijn om mogelijke financiële tegenvallers op te vangen. We zorgen ervoor dat onze ambities zich verhouden tot de financiële en organisatorische gevolgen in de begroting 2021.

Op nationaal, provinciaal en lokaal niveau volgen de ontwikkelingen elkaar nog steeds in snel tempo op. Dit vraagt van ons een zekere robuustheid in de vorm van een gezonde inhoudelijke, financiële en organisatorische basis. In de afgelopen 10 jaar als Peel en Maas hebben we daar hard aan gewerkt. We blijven met elkaar in die basis investeren om goed wonen, werken en leven in Peel en Maas voor alle inwoners naar een hoger plan te tillen.

2. Ruimte voor samen en samen voor ruimte

In een onzekere tijd als deze hebben de woorden 'ruimte' en 'samen' een speciale betekenis. Elkaar de ruimte geven en samen de crisis het hoofd bieden is wat telt. 'Ruimte voor samen' als in de ruimte hebben om samen te werken, te wonen en te leven. Met oog voor de behoeften in de gemeenschappen. En 'samen voor ruimte' in de zin van samenwerken om ruimte te scheppen om te creëren en te ontwikkelen. Ruimte voor inwoners om hun gemeenschappen in ontwikkeling vooruit te brengen en de vitaliteit ervan te laten groeien.

Beide ontwikkelingen zien wij terug in de prioriteiten van het college voor 2021. Daarbij gaat het om leefbaarheid en vitaliteit in de gemeenschappen en daarmee om veiligheid, om leren en werken en om duurzaamheid, in gezamenlijkheid. Ieder vanuit zijn eigen rol en verantwoordelijkheid, maar vooral samen geven inwoners, ondernemers, maatschappelijke partners en de lokale overheid invulling aan het goede leven in Peel en Maas.

Samenwerken doen we ook binnen de regio Noord-Limburg. Bijna alle thematiek leent zich daarvoor. Uw raad omarmt dergelijke samenwerking, getuige de steun voor de strategische regiovisie tijdens de raadsvergadering van 12 mei jl. De afspraken met de provincie Limburg over de investeringsagenda en de afspraken met het Rijk en de provincie Limburg over de regiodeal zijn opgenomen in het regionaal uitvoeringsprogramma. Daaraan geven wij de komende tijd verder vorm door deelname aan (regionale) projecten met waar mogelijk een lokale inkleuring. Een sterke regio is immers ook in het belang van Peel en Maas.

Vanuit de overkoepelende thema's 'samen vitaal leven', 'samen veilig', 'samen leren en werken' en 'samen duurzaam' duidt het college de ontwikkelingen en prioriteiten voor 2021 en de jaren daarna. Deze zijn gericht op het realiseren van de programmadoelen en uitvoeringsafspraken zoals geformuleerd in de door de raad vastgestelde kaderstellingen. Ook weerspiegelen deze de ambities uit het coalitieakkoord 'Geef de Ruimte!'. Onze kernwaardes zelfsturing, diversiteit en duurzaamheid blijven ons daarbij inspireren. Dat zal blijken uit de prioriteiten en voorbeelden die we hieronder hebben uitgewerkt.

2.1 Samen vitaal leven

We hebben vertrouwen in de kracht van zelfsturing en geloven in de solide basis die op dit punt in de gemeenschappen is gelegd. Deze basis zal de gemeenschappen verder brengen om de effecten van de coronacrisis het hoofd te bieden en de vitaliteit verder te versterken. Inwoners nemen zelf actief het initiatief om hun leefomgeving mee vorm te geven. Goede voorbeelden hiervan zijn de dorpsontwikkelingsvisies van Baarlo en Kessel-Eik en het centrumplan Helden. We voorzien een rol in de projecten en processen die daaruit voortkomen.

De leefbaarheid in onze kernen wordt onder meer bepaald door onze voorzieningen op het gebied van sport en cultuur. Op beide terreinen blijven we investeren. Leefbaarheid is ook op het platteland en in het buitengebied van belang. We blijven investeren in een vitaal platteland. We ontwikkelen een plattelandsagenda over de complexe opgaven. Specifieke aandacht gaat uit naar stoppende agrariërs. De Omgevingswet die in 2022 in werking treedt, zal bijdragen aan het samen vitaal leven. Bij de uitvoering ervan dagen we de omgeving uit waarde en kwaliteit toe te voegen aan hun eigen leefomgeving.

Steeds vaker wonen inwoners langer zelfstandig thuis. We investeren daarom in zorgtechnologie om de kwaliteit van leven van thuiswonende ouderen en hun naasten te vergroten. Bij de verdere implementatie van de woonvisie richten we ons op herontwikkeling en verduurzaming van woningen. We streven ernaar zoveel mogelijk inwoners een passende en verantwoorde woonplek te bieden. We ondersteunen de ontwikkeling naar diversiteit van gemeenschappen. In een inclusieve gemeenschap moet iedereen kunnen meedoen. Het is belangrijk om participatie en integratie van nieuwkomers, vluchtelingen en arbeidsmigranten te vergroten maar daarbij ook de balans in gemeenschappen te bewaren. Het nieuwe inburgeringsstelsel dat in 2021 in werking treedt, waarin taal en participatie stevig met elkaar verbonden zijn, sterkt ons in deze ontwikkeling.

2.2 Samen veilig

Leven in een veilige gemeenschap draagt bij aan het goede leven in Peel en Maas. Deze veilige gemeenschap kunnen we alleen samen vormgeven. We hebben de beweging ingezet naar eigenaarschap van veiligheid in de gemeenschap. Veiligheidsvraagstukken maken we bespreekbaar in lokale gemeenschappen. Samen met professionele en maatschappelijke organisaties, inwoners, ondernemers en andere groepen in de samenleving zetten we ons actief in voor een veilig Peel en Maas. We blijven investeren in de verkeersveiligheid en met name in het onderhoud van onze wegen. Dit is noodzakelijk en draagt bij aan een goed woon- en werkklimaat.

Het tegengaan van ondermijnende criminaliteit blijft in 2021 hoog op de agenda van het college staan. Op diverse manieren zetten we in op preventie en het wegnemen van de voedingsbodem voor criminele activiteiten. Met de gemeenschappen zetten we in op het herkennen van signalen van ondermijnende criminaliteit en bieden we een handelingsperspectief.

2.3 Samen leren en werken

Een goede aansluiting van onderwijs op de arbeidsmarkt is essentieel om talent te koesteren en onze jonge inwoners in Peel en Maas te houden. Het is ook nodig om inwoners met een beperking of 50-plussers lokaal kansen en perspectief te blijven bieden. De koppeling van onderwijs en arbeid is voor het college een prioriteit. Talent, kennis en ervaring behouden en het creëren van adequate werkplekken dicht bij huis zal ten goede komen aan onze lokale economie. We blijven daarom investeren in de ontwikkeling van de jeugd en in verbetering van de onderwijshuisvesting (scholen Koningslust, Meijel, Helden). De oprichting van een school voor voortgezet openbaar onderwijs zal verder vorm krijgen (Agora). Ook zetten we in op de verdere ontwikkeling van de culinaire academie.

We werken ook aan doorontwikkeling van de NLW en het Leerwerkhuis concept. Verbetering van de dienstverlening aan inwoners met een ondersteuningsbehoefte is daarbij het uitgangspunt. Het verknopen van netwerken van ondersteunende professionals en het dichtbij en met de inwoner regelen van ondersteuning heeft de participatie van statushouders reeds bevorderd. We beogen dit concept te verbreden naar andere doelgroepen.

Momenteel houden we ons bezig met het bestrijden van de directe gevolgen van de coronacrisis via korte termijn maatregelen. De economische effecten van deze crisis zullen echter langere tijd doorwerken in maatschappelijke en financiële zin. Naar verwachting is er in het najaar meer zicht op het verloop van de coronacrisis en de daaruit voortvloeiende structurele gevolgen. Voor 2021 kondigen we alvast een pakket maatregelen aan dat we nader uitwerken, want alleen samen krijgen we de coronacrisis onder controle.

2.4 Samen duurzaam en waterveilig

De gezamenlijke opgave op het gebied van duurzaamheid is groot. Het tegengaan van klimaatverandering, ons aanpassen aan de gevolgen van klimaatverandering en een transitie naar een circulaire economie zijn randvoorwaarden voor het behoud van een gezonde, veilige leefomgeving en onze welvaart. Met de duurzaamheidsagenda zetten we duidelijk neer op welke wijze we hieraan invulling geven. Een invulling die we samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners vormgeven.

In 2021 werken we in dat kader aan een stimuleringsregeling, bewustwordingstrajecten en aan activiteiten die volgen uit de op te stellen warmtevisie. Concreet staan de uitvoering van de motie bomenplan, het afkoppelen van Achter de Hoven en Plan Kwistbeek op de agenda. We onderschrijven het belang en de stimulering van biodiversiteit en de verscheidenheid aan leven binnen een ecosysteem. En we hebben tevens aandacht voor water en waterveiligheid, in het bijzonder noemen we daar het hoogwaterbeschermingsplan Baarlo (HWPB).

In de gemeenschappen zetten we in op structuurversterking en verduurzaming van maatschappelijke voorzieningen, zoals scholen en gemeenschapshuizen. Dit komt onder meer terug in de investeringen die we doen gericht op besparing van energiekosten.

In de regio werken we in het kader van de Regionale Energiestrategie (RES) met gemeenten, waterschap en provincie aan de opgave en de ruimtelijke inpassing van de energietransitie. Mobiliteit is daarbinnen één van de deelthema's waarop we regionaal samenwerken. We stellen een regionaal mobiliteitsplan op, zetten de transitie van traditionele naar emissieloze voertuigen in gang en investeren in slimme mobiliteit voor morgen via Trendsportal.

2.5 Tot slot

Deze kadernota geeft naast de hierboven beschreven beleidsmatige doorkijk ook de financiële uitgangspunten voor de begroting van 2021. In lijn met de kaderstelling bestuur, communicatie en dienstverlening borgen wij in de beleidscyclus niet enkel een kwantitatieve, maar ook een (sociaal) kwalitatieve verantwoording. De onvoorspelbaarheid van de huidige tijd maakt dat in onze begroting inhoudelijke bijstelling kan plaatsvinden. Dit zal gebeuren in de vorm van het aanpassen van de uitvoeringsafspraken uit de kaderstellingen. Brede gedragenheid van de inhoudelijke kaders en financiële uitgangspunten achten wij in deze tijdsgeest nog meer van belang. Wij nodigen uw raad uit hierover mee te denken en waarderen uw mogelijke aanvullingen.

3. Financiële paragraaf

In deze paragraaf lichten we de volgende onderwerpen met substantiële financiële impact toe.

1. Financiële uitgangspunten waaronder realistisch ramen sociaal domein
2. Maatregelen en gevolgen m.b.t. Coronacrisis
3. Investerings en claims
4. Regiodeal en investeringsagenda
5. Ontwikkeling lokale lasten
6. Ontwikkelingen gemeentefonds
7. Financiële vooruitblik begrotingsaldi 2021 – 2024

3.1 Financiële uitgangspunten waaronder realistisch ramen sociaal domein

In bijlage A zijn de (financiële) uitgangspunten opgenomen die we hanteren bij het opstellen van de begroting 2021. Er zijn twee uitgangspunten die we hebben aangepast t.o.v. voorgaande jaren. Dat betreft de post onvoorzien en het uitgangspunt dat de rijksmiddelen in principe bepalend zijn voor de omvang van de kosten van het sociaal domein op begrotingsniveau.

Post onvoorzien:

De post onvoorzien is nu bepaald op € 150.000. Er is geen vaste norm waar de post onvoorzien aan moet voldoen maar gemeenten zijn vrij om hier zelf een adequate inschatting van te maken. We merken in de afgelopen jaren dat er steeds vaker een beroep gedaan wordt op deze post. Dat betekent dat we op de andere producten weinig marge hebben om onvoorziene uitgaven op te vangen en er dus weinig 'lucht' zit in de budgetten. We stellen voor om de post onvoorzien te verhogen met resp. € 100.000, € 150.000, € 200.000 en € 250.000. Uiteindelijk komen we dan tot de volgende bedragen die we als post onvoorzien opnemen:

2021:	€ 250.000
2022:	€ 300.000
2023:	€ 350.000
2024:	€ 400.000

Sociaal domein:

Tot op heden was het uitgangspunt dat de rijksmiddelen die we ontvangen voor het sociaal domein in principe het uitgavenplafond vormen. Omdat we al sinds 2015 constateren dat er tekorten ontstaan in het sociaal domein ondanks de diverse maatregelen tot kostenbeheersing blijken de rijksmiddelen dus niet voldoende om de werkelijke uitgaven te dekken. Bovendien is vanaf 2019 het rijksbudget sociaal domein opgegaan in de algemene uitkering en niet meer objectief herleidbaar.

Om beide redenen wordt nu voorgesteld om voor het sociaal domein het uitgangspunt te hanteren de kosten zo reëel mogelijk te ramen.

In financiële zin betekent dit voor het volledige thema 2 (dus incl. posten als onderwijsachterstandenbeleid etc.) in 2021 zo'n € 600.000 aan meerkosten ten opzichte van de uitgaven 2019. In 2022 loopt dat bedrag op tot ruim € 800.000. Die toename wordt veroorzaakt doordat het Rijk heeft besloten om tot en met 2021 aanvullende middelen beschikbaar te stellen voor jeugdzorg. Over de periode ná 2022 is nog geen besluit genomen dus hebben we daar in onze begroting ook geen rekening mee gehouden.

Concreet leidt realistisch ramen van het sociaal domein (thema 2) op basis van de uitgaven in 2019 (met prijsindexatie voor 2021 – 2014) tot de volgende bijstellingen in de begroting

	Geïndexeerde uitgaven o.b.v. 2019*	Bestaande begrotingsbudgetten	Bijstellingen	Toelichting
2021	26.920.846	26.297.792	-623.054	incl. bijstelling algemene uitkering vanwege aanpassing maatstaven
2022	27.120.846	26.311.310	-809.536	vanaf 2022 vervallen (vooralsnog) de extra jeugdmiddelen in de algemene uitkering
2023	27.320.846	26.727.433	-593.413	de begrotingsbudgetten zijn al geïndexeerd
2024	27.520.846	27.241.203	-279.643	de begrotingsbudgetten zijn al geïndexeerd

* dit betreft alleen de externe kosten binnen thema 2

Ook bij realistisch ramen van het sociaal domein is er geen garantie dat kostenoverschrijdingen tot het verleden behoren. De uitgaven zijn grotendeels open-einde regelingen en met name bij jeugd zijn er producten / behandelingen waarbij een individuele casus wel € 100.000 kan kosten. Eén enkele casus kan dus flinke financiële impact hebben.

3.2 Maatregelen en gevolgen m.b.t. Coronacrisis

De Coronacrisis heeft naast de persoonlijke en maatschappelijke impact ook grote financiële gevolgen voor veel ondernemers, verenigingen en inwoners van onze gemeente. Ook voor de begroting van de gemeente Peel en Maas zijn de financiële gevolgen van de Coronacrisis merkbaar in de vorm van minder opbrengsten (zoals verblijfsbelasting) en extra kosten.

We werken aan een steunfonds voor verenigingen en stichtingen die als gevolg van de Coronacrisis in zodanige financiële problemen komen dat hun voortbestaan in gevaar komt. De concrete uitwerking van de regeling zal dit jaar worden opgepakt en voor de dekking van de kosten via de bijstellingsrapportage 2020 aan uw raad worden voorgelegd.

Voor 2021 en verder zullen de effecten van de Coronacrisis ook merkbaar zijn en willen we als gemeente natuurlijk onze bijdrage leveren om de economie zoveel mogelijk te stimuleren en de leefbaarheid van onze kernen op peil te houden. Dat doen we o.a. door te voorkomen dat de vele verenigingen en stichtingen die Peel en Maas kent verdwijnen als gevolg van financiële problemen.

Daartoe stellen we de volgende zaken voor:

- **Vervolg maatregelen 2020:**

Een deel van de maatregelen die in 2020 zijn genomen ter compensatie van de gevolgen van coronacrisis overwegen we ook in 2021 door te zetten.

- **Steunfonds Corona:**

Als het steunfonds in 2020 wordt ingesteld, verwachten we dat in 2021 te kunnen verruimen en breder in te zetten. Daarbij zullen we nadrukkelijk kijken naar de mogelijkheden om door middel van investeringen de exploitatielasten van verenigingen positief te kunnen beïnvloeden (bijvoorbeeld door te investeren in duurzaamheidsmaatregelen waardoor de energielasten dalen). Bij dat soort investeringen zullen we de mogelijkheden tot cofinanciering via regiodeal en / of regionale investeringsagenda onderzoeken en waar mogelijk benutten.

We willen daar een bedrag van € 1 miljoen uit onze algemene reserve voor beschikbaar stellen. Dit zullen we bij de begroting 2021 nader concretiseren als duidelijk is of het steunfonds in 2020 daadwerkelijk is ingesteld.

- **Lokale lasten:**

In 2021 zullen we de verblijfsbelasting niet aanpassen en vaststellen op het huidige niveau van € 1 per nacht. Voor 2022 willen we het tarief gaan differentiëren en opsplitsen in een tarief voor toeristische overnachtingen van € 1,00 (toeristenbelasting) en een tarief voor huisvesting van arbeidsmigranten (verblijfsbelasting). Het tarief verblijfsbelasting willen we in 2022 verhogen naar € 1,20, in 2023 naar € 1,25 en in 2024 naar € 1,30.

3.3 Investerings en claims

In de bijlage B1 en B2 zijn de voorgenomen investeringen en claims voor de begroting 2021 opgenomen. In deze kadernota wordt niet gevraagd om vaststelling van deze investeringen en claims maar zijn ze ter informatie opgevoerd. In totaal leidt dit tot ruim € 9 miljoen die in de samenleving van Peel en Maas worden geïnvesteerd.

M.b.t. claims is voor 2021 een bedrag van € 815.000 opgenomen waarvan € 450.000 gedekt wordt uit reserves. In de jaren 2022 – 2024 zijn de uitgaven € 400.000 resp. € 475.000.

Een aantal investeringen en claims is nog niet zodanig concreet dat ze al financieel vertaald kan worden. We verwachten echter dat deze investeringen binnen afzienbare tijd in een stadium komen dat er een concreet raadsvoorstel over voorgelegd kan worden aan uw gemeenteraad. Deze onderwerpen zijn zo concreet mogelijk beschreven in bijlage B3 van deze Kadernota. (*Toekomstige ontwikkelingen m.b.t. investeringen en claims*).

3.4 Regiodeal en investeringsagenda

De ontwikkelingen m.b.t. de regiodeal en investeringsagenda zijn inmiddels in een stadium beland waarbij gemeenten eigen projecten kunnen indienen en deelnemen aan regionale projecten. In hoeverre ingediende projecten in aanmerking komen voor cofinanciering via regiodeal en / of investeringsagenda is uiteraard niet bekend op het moment van indiening.

Uiteraard dienen we als Peel en Maas ook projecten in en sluiten we aan bij regionale projecten. Een (economisch en maatschappelijk) sterke regio Noord-Limburg is immers ook van groot belang voor de inwoners en ondernemers van Peel en Maas. We proberen dat zoveel mogelijk te financieren vanuit bestaande budgetten, kredieten en /of formatie. Dat zal niet in alle gevallen mogelijk zijn, maar op dit moment zijn de projecten nog niet concreet genoeg om exact te kunnen bepalen wat de meerkosten voor de gemeente zijn. Om die reden nemen we in deze kadernota één totaalbedrag als stelpost op voor de bijdragen aan projecten waar we als Peel en Maas aan willen deelnemen. Deze stelpost bedraagt € 400.000 in in de jaren 2021 t/m 2024.

Conform afspraak met uw raad gaan we graag gezamenlijk in gesprek over de concrete invulling van de projecten binnen de regionale thema's Ondernemen en innoveren, Vitaal en gezond, Toerisme en Leisure, Landelijk gebied, Ondernijning, Mobiliteit en logistiek en Energie en klimaat. Daarvoor heeft uw raad al kaders vastgesteld bij het besluit over de Regiovisie. Daarnaast zijn de door de raad vastgestelde kaderstellingen van de programma's daarin bepalend.

3.5 Ontwikkeling lokale lasten

In de begroting 2020 is aangegeven dat de lokale lasten in 2021 zich als volgt ontwikkelen:

OZB:	gemiddelde stijging van lasten 2%
Afval:	kostendekkend tarief (verwachte stijging t.o.v. 2020 + € 5,00)
Riolering:	kostendekkend conform GRP (indexering tarief + 1,5%)

Met deze ontwikkeling is een gemiddeld huishouden in Peel en Maas € 727,14 kwijt aan lokale heffingen hetgeen een stijging is van 1,95% ten opzichte van 2020.

We zullen in 2021 de verblijfsbelasting niet verhogen en houden vast aan het tarief van € 1,00 per overnachting. Voor 2022 willen we het tarief gaan differentiëren en opsplitsen in een tarief voor toeristische overnachtingen van € 1,00 (toeristenbelasting) en een tarief voor huisvesting van arbeidsmigranten van € 1,20 (verblijfsbelasting). Het tarief voor verblijfsbelasting willen we achtereenvolgens verhogen tot € 1,25 in 2023 en € 1,30 in 2024.

Aan lokale lasten gerelateerd zijn de legeskosten en ook verwachten we voor 2021 slechts een stijging met 1% als gevolg van prijsinflatie. Zoals ook in voorgaande jaren zullen geen leges in rekening worden gebracht voor vergunningen voor evenementen. We verwachten dat dit ook een positieve invloed zal hebben op de stimuleren van de leefbaarheid in de kernen na de Coronatijd.

3.6 Ontwikkelingen gemeentefonds

Meicirculaire 2020

In deze onzekere tijd acht het Rijk het van belang om gemeenten zekerheid te geven over de omvang van het gemeentefonds. Dat wil zeggen dat de totale omvang van het gemeentefonds voor die jaren vast staat en dat de werkelijke omvang van de overheidsuitgaven tijdelijk geen rol speelt. In 2022 is de werkelijke omvang van de rijksuitgaven wel weer bepalend voor de omvang van het gemeentefonds. Hoe dat 'instap-moment' exact wordt vorm gegeven is nog niet bekend. Dat de totale omvang van het gemeentefonds vaststaat wil niet zeggen dat er op gemeentelijk niveau geen verschillen meer zijn. Voor Peel en Maas resulteert de meicirculaire 2020 in een positieve afwijking van de algemene uitkering t.o.v. de ramingen uit de septembercirculaire 2019 (en dus de begroting 2020).

Reëel ramen van algemene uitkering

We weten uit het verleden dat de algemene uitkering een grillig verloop kan hebben en we willen nadelige effecten zo veel mogelijk voorkomen. Om die reden kiezen we er voor alleen de 'zekere' posten mee te nemen in de (meerjaren)raming en veronderstelde stijgingen of toevoegingen op dit moment niet mee te nemen. Dat 'voorzichtigheidsprincipe' wordt door de Provincie gestimuleerd. Zo kiezen we ervoor om de tijdelijke toevoeging van middelen voor jeugdhulp (in 2019, 2020 en 2021) niet structureel door te ramen vanaf 2022. Onder bepaalde voorwaarden is dat wel toegestaan maar of de toevoeging zal plaatsvinden, wordt door een nieuw kabinet bepaald. Bovendien is 2022 het jaar waarin de herijking van het gemeentefonds geëffectueerd wordt en in dat jaar wordt de trap op – trap af systematiek weer 'aangezet'. Dat betekent een heleboel onzekerheden in één jaar en we achten het niet verantwoord om voor dat jaar ook al een bedrag te ramen waarvan niet zeker is of het daadwerkelijk aan het gemeentefonds wordt toegevoegd.

Iets dergelijks geldt ook voor het BTW Compensatiefonds (BCF). Als alle gemeenten in Nederland minder BTW declareren bij het BCF blijft er geld over dat aan het gemeentefonds wordt toegevoegd. Ook hierbij geldt dat er onder strikte voorwaarden al vooraf een voorschot genomen kan worden op dit mogelijke voordeel. Wie kiezen daar niet voor en nemen bij de septembercirculaire jaarlijks het werkelijke voordeel mee in de algemene uitkering.

Met deze werkwijze voorkomen we uiteraard niet alle eventuele nadelen maar we 'dempem' wel een mogelijk financieel nadeel.

Compensatiemaatregelen Corona

Er is door het Rijk landelijk al compensatie toegezegd voor gemeenten en provincies op tal van gebieden waar de coronacrisis gevolgen heeft, zoals meerkosten in het sociaal domein, compensatie voor kwijtschelden huurpenningen sportverenigingen, compensatie voor inkomstenderving van parkeer- en toeristenbelasting, etc. Er is nog niet duidelijk op welke wijze die landelijke compensatiemiddelen worden verdeeld over de gemeenten. Het is daarom ook nog niet aan te geven of die voor Peel en Maas voldoende zullen zijn om de incidentele en structurele effecten te dekken. Naar verwachting zal het grootste effect in 2020 optreden, maar het valt niet uit te sluiten dat er ook in 2021 nog effecten merkbaar zijn. We verwachten bij de begroting 2021 meer duidelijkheid te kunnen geven over de structurele effecten van de Coronacrisis en de mate van Rijkscompensatie.

Herijking verdeling gemeentefonds 2022

Per 2022 zal de verdeling van het gemeentefonds wijzigen. Het gemeentefonds wordt gesplitst in twee delen te weten het 'Klassieke deel' en het 'Sociaal domein'. Het sociaal domein is veel breder dan alleen de in 2015 gedecentraliseerde taken, maar omvat ook de onderdelen die al eerder aan het gemeentefonds zijn toegevoegd zoals: apparaatskosten bijstand, bijzondere bijstand, woon- en vervoersvoorzieningen etc. Ook in de nieuwe indeling van het gemeentefonds is dus niet meer te herleiden wat de (rijks)budgetten zijn voor de gedecentraliseerde taken zoals jeugdzorg en WMO.

Beide delen worden weer onderverdeeld in clusters en elk cluster wordt op basis van enkele (nieuwe) maatstaven verdeeld onder de gemeenten. Deze nieuwe verdeling heeft uiteraard herverdeeleffecten en pas in december 2020 wordt duidelijk wat die effecten voor de afzonderlijke gemeenten zijn. Uit eerdere modellen bleek dat de herverdeeleffecten vooral voor plattelandsgemeenten fors negatief uitvielen. Daarop zijn de conceptverdeelmogelijkheden ingetrokken en worden nu opnieuw berekend. Of de uitkomsten in december 2020 gunstig of ongunstig uitvallen voor Peel en Maas is dus nu ook nog niet aan te geven.

3.7 Financiële vooruitblik 2021 - 2024

Op basis van de begroting 2020 zijn de saldi van de jaarschijven 2021 – 2023 in eerste instantie opgenomen. De jaarschijf 2024 is op een aantal punten geactualiseerd (indexering, algemene uitkering, kapitaallasten).

Vervolgens zijn diverse ontwikkelingen verwerkt waarvan de belangrijkste bovenstaand zijn toegelicht. De uiteindelijke saldi vormen het startpunt voor de begroting 2021. Uiteindelijk zullen de saldi in de begroting anders zijn vanwege nieuwe ontwikkelingen in de periode tussen kadernota en begroting (o.a. septembercirculaire, CAO afspraken).

Onderstaand zijn alle cijfers verwerkt in een overzicht:

	2021	2022	2023	2024
Saldi conform begroting 2020	715.991	1.344.322	1.928.081	2.103.562
Raadsbesluiten ná begroting 2020 <i>o.a. toekomstbeeld Helden, D'n Binger, Kwistbeek</i>	-44.222	-76.652	-93.077	-93.077
Autonome ontwikkelingen <i>hogere bijdragen Veiligheidsregio / Omnibuzz</i>	-171.000	-177.377	-200.266	-224.976
Verhogen Post onvoorzien	-100.000	-150.000	-200.000	-250.000
Realistisch ramen sociaal domein (thema 2)	-623.054	-809.536	-593.413	-279.643
Kosten claims 2021	-365.000	-400.000	-475.000	-475.000
Stelpost extra uitgaven i.v.m. regiodeal	-400.000	-400.000	-400.000	-400.000
Structurele effecten Coronacrisis	PM	PM	PM	PM
Effect meicirculaire 2020	299.724	634.817	94.398	-31.056
Herijking gemeentefonds (v.a. 2022) <i>(bijv. lagere opbrengst verblijfsbelasting / OZB)</i>	0	PM	PM	PM
Splitsen verblijfsbelasting en toeristenbelasting <i>vanaf 2022 tarief verblijfsbelasting verhogen</i>	0	80.000	100.000	120.000
Bijstellen toevoeging algemene reserve 2021: € 1.250.000 => wordt: € 500.000 2022: € 1.500.000 => wordt € 1.250.000 2023: € 2.000.000 => wordt € 1.750.000 2024: € 2.000.000 => ongewijzigd	750.000	250.000	250.000	0
	€ 62.439	€ 295.574	€ 410.723	€ 469.810

Bijlagen

A: Financiële uitgangspunten

B1: Verwachte investeringen 2020

B2: Verwachte claims 2020

B3: Toekomstige ontwikkelingen m.b.t. investeringen en claims

Bijlage A: Financiële uitgangspunten

Algemeen

De gemeente voert een langjarig solide financieel beleid, waarbij voorkomen wordt dat er grote schommelingen ontstaan. Voorspelbaarheid, langjarige bestendigheid en orde op zaken voeren de boventoon.

- Structurele exploitatietekorten vangen we niet op met vermogen (reserves).
- Incidentele meevallers worden gebruikt om de vermogenspositie te versterken.

Overige uitgangspunten

Bij het opstellen van de begroting 2021-2024 worden de volgende financiële uitgangspunten gehanteerd:

- Als startpunt van de begroting 2021 wordt de meerjarenraming vanuit de begroting 2020 gehanteerd, welke wordt gecorrigeerd met de doorwerking van de eerste bijstellingsrapportage 2020 in meerjarenperspectief.
- In de meerjarenraming 2021-2024 wordt rekening gehouden met een kostenstijging van 1% per jaar.
- In de meerjarenraming 2021-2024 wordt rekening gehouden met een autonome reële toename van de personeelslasten als gevolg van nominale periodieke verhogingen, met een te verwachten stijging van de pensioenlasten én met 1% per jaar als gevolg van collectieve salarisverhogingen voor de jaren 2021 en verder.
- Voor kapitaallasten van nieuwe investeringen wordt in de begroting 2021 en verdere jaren jaarlijks een bedrag van € 250.000 per jaar opgenomen.
- Activering en afschrijving vinden plaats conform Nota afschrijving en waardering.
- Voor de berekening van de rente over de reserves en het berekenen van de kapitaallasten van nieuwe investeringen hanteren we een rentepercentage van 1,75%.
- De algemene uitkering van het gemeentefonds wordt berekend conform de laatst gepubliceerde circulaire. In dit geval is dat de meicirculaire 2020. De begroting wordt gebaseerd op de septembercirculaire 2020.
- In meerjarenperspectief wordt jaarlijks 2% opbrengstenstijging voor de OZB meegenomen. Deze stijging is een stijging zonder de areaaluitbreiding.
- Als uitgangspunt voor de hoogte van de afvalstoffenheffing wordt kostendekkendheid gehanteerd.
- Voor de heffing van de Rioolheffing wordt de ontwikkeling van het GRP gevolgd.
- Voor de verblijfs- en forensenbelasting zijn de opbrengsten verblijfsbelasting in meerjarenperspectief gebaseerd op een tarief van € 1,00 per overnachting.
- Voor onvoorziene uitgaven wordt in de begroting 2021 een bedrag geraamd van € 250.000. In de jaren 2022 – 2024 willen we de post onvoorzien jaarlijks verhogen tot uiteindelijk € 400.000 in 2024.

Bijlage B1: Verwachte investeringen 2021

Investerings Kadernota 2021

nr	Kern	Omschrijving van de kapitaaluitgaven	Afschrijftermijn	Bruto investering	Dekking*	Kapitaallasten ten laste van exploitatie rente 1,75%	Kapitaallasten gedekt* rente 1,75%	Totaal kapitaallasten
Vermindering gevolgen klimaatontwikkeling								
1	Baarlo	Kieenweg - Bong - Scheresweg	40	950.000		40.375	0	40.375
2	Maasbree	Achter de Hoven	40	700.000		29.750	0	29.750
3	Egchel	Muldersweg - Thomassenstraat - Van Agchellstraat	40	790.000	490.000	12.750	20.825	33.575
4	Algemeen	Verbeteringsmaatregelen (KRW)	60	527.000	527.000	0	18.006	18.006
Bevordering verkeersveiligheid								
5	Egchel	Gielenhofweg	40	95.000		4.038	0	4.038
6	Meijel	Jan Thijssensteeg - Steegstraat - Kapelkesweg	40	660.000		28.050	0	28.050
Overige infrastructurele werken								
7	Grashoek	Helenaveenseweg - Ontginningsweg - Marisstraat - Roomweg	40	930.000		39.525	0	39.525
8	Maasbree	Oude Heldenseweg - Leeuwerik - Laar - Schuttenbos	40	530.000		22.525	0	22.525
9	Algemeen	Bijdrage bovenbouw aan renovatie/vervanging riolering (wegen)	40	95.000		4.038	0	4.038
10	Algemeen	Achterstallig onderhoud kunstwerken (bruggen, duikers, keerwanden)	40	152.000		6.460	0	6.460
11	Meijel	Vorbereidingskrediet reconstructie Heldense Dijk incl. brug + Meijelseweg Beringe	40	550.000		23.375	0	23.375
Riool en afvalwater beheer								
12	Algemeen	Mechanisch/electrische renovatie/vervanging gemalen vrijvervalriolering	15	284.000	284.000	0	23.903	23.903
13	Algemeen	Mechanisch/electrische renovatie/vervanging gemalen drukriolering	15	456.000	456.000	0	38.380	38.380
14	Algemeen	Renovatie/vervanging vrijvervalriolering	60	963.000	963.000	0	32.903	32.903
15	Algemeen	Renovatie IBA's	15	29.000	29.000	0	2.441	2.441
Onderhouden en verduurzamen accommodaties								
16	Panningen	TV Grootveld; renovatie toplaag 6 tennisbanen	15	90.000		7.575	0	7.575
17	Diverse	Duurzaamheidsmaatregelen gemeentelijke accommodaties	15	215.000		18.096		18.096
Bedrijfsvoering								
18	Algemeen	Vervanging voertuig voor afvalinzameling (Onepass)	7	250.000	250.000	0	40.089	40.089
19	Algemeen	Vervangingsinvesteringen tractiemiddelen	7	310.000	310.000	0	49.711	49.711
20	Algemeen	Aanschaf veegwagen	7	180.000		5.143	23.721	28.864
TOTAAL				8.756.000	3.309.000	241.699	249.979	491.677

* kapitaallasten kunnen worden gedekt uit GRP, bestaande budgetten binnen begroting, reserves etc.

Toelichting verwachte investeringen 2021

Vermindering gevolgen klimaatontwikkelingen

1. Kieënweg - Bong – Scheresweg

Groot onderhoud wegen in afkoppel gebied Bong / Kieënweg. Naast groot onderhoud aan het wegdek wordt er gewerkt aan de KRW opgaves in Baarlo en hiermee ook wateroverlast voorkomen. Vanuit riolering wordt met een krediet vanuit Verbeteringsmaatregelen(KRW) € 500.000 beschikbaar gesteld voor het nemen van maatregelen aan het riool.

2. Achter de Hoven

Bijdrage wegen voor afkoppelen project Achter de Hoven in Maasbree waarvoor in 2019 en 2020 al deelkredieten beschikbaar zijn gesteld. Uit GRP moet dan nog een bijdrage komen. Dit bedrag kan pas worden vastgesteld na het onderzoeken van afkoppelmogelijkheden en na gesprekken met de buurtbewoners. Het benodigde bedrag kan worden gedekt uit bestaande rioleringskredieten. De raad wordt hierover t.z.t. geïnformeerd.

3. Muldersweg - Thomassenstraat - Van Agchellstraat

Deze wegen in Egchel behoeven groot onderhoud, inrichten conform 30 km, bomen vervangen. Hemelwater afkoppelen. Werkzaamheden aan het riool voor het afkoppelen van het hemelwater zijn niet gedekt met het huidige GRP.

4. Verbeteringsmaatregelen 2021 Kaderrichtlijn Water (KRW)

Maatregel uit GRP.

Bevordering verkeersveiligheid

5. Gielenhofweg

De weg in Egchel inrichten conform 30 km om de grote hoeveelheid sluipverkeer die nu op de weg zit te verminderen.

6. Jan Thijssensteeg – Steegstraat – Kapelkesweg

Deze wegen in Meijel behoeven groot onderhoud. Verkeersinrichting conform 30 km. Riool vervangen Jan Thijssensteeg e.o. voor € 340.000 wordt bekostigd met een krediet voor renovatie en vervanging vrijvervalriolering.

Overige infrastructurele werken

7. Helenaveenseweg - Ontginningsweg - Marisstraat - Roomweg

De weg in Grashoek heeft groot onderhoud, inrichten conform 30 km. Het vervangen van de riolering voor € 350.000 wordt bekostigd uit een krediet voor renovatie/vervanging vrijvervalriolering.

8. Oude Heldenseweg – Leeuwerik – Laar – Schuttenbos

De wegen en bermen van deze wegen in Maasbree behoeven groot onderhoud. Werkzaamheden aan het riool worden voor € 220.000 gedekt uit een krediet voor renovatie en vervanging vrijvervalriolering.

9. Bijdrage bovenbouw aan renovatie/vervanging riolering (wegen) 2021

Bijdrage wegen bij vervanging riool.

10. Achterstallig onderhoud kunstwerken (bruggen, duikers, keerwanden)

Er is achterstallig onderhoud aan kunstwerken omdat afgelopen jaren nauwelijks onderhoud is uitgevoerd. Na een inhaalslag kan het onderhoud vanaf 2022 weer regulier worden opgepakt en is hiervoor jaarlijks € 85.000 nodig.

11. Voorbereidingskrediet Reconstructie Heldensedijk incl. brug + Meijelseweg Beringe (buiten bebouwde kom)

De weg heeft groot onderhoud nodig en de brug nadert het einde van de levensduur, vervanging is noodzakelijk. De voorbereidingskosten zijn onderdeel van de totaal verwachte kosten van ca € 3,7 miljoen. Voorbereidingskosten zullen worden gebruikt om het plan meer op detailniveau uit te werken. Daarmee kan voor 2022 gerichter aanvullende bedragen voor de investeringen worden aangevraagd. De nu geschatte aanvullende kosten voor 2022 bedragen ca € 3,2 miljoen.

Riool en afwater beheer

12. Mechanisch/elektrische renovatie/vervanging gemalen vrijvervalriolering 2021

Maatregel uit GRP.

13. Mechanisch/elektrische renovatie/vervanging gemalen drukriolering 2021

Maatregel uit GRP.

14. Renovatie/vervanging vrijvervalriolering 2021

Maatregel uit GRP.

15. Renovatie IBA's 2021

Maatregel uit GRP. Bij renovatie van de bestaande IBA's (Individuele Behandeling van Afvalwater)

Wordt gekeken naar de economisch meest voordelige oplossing. De nieuwe generatie IBA's zijn de best mogelijke oplossing.

Onderhouden en verduurzamen accommodaties

16. TV Grootveld; renovatie toplaag 6 tennisbanen

Volgens actueel meerjaren onderhoudsplan dient de toplaag van de tennisbanen van TV Grootveld vervangen te worden. 1 boventallige baan is voor rekening van de vereniging,

17. Duurzaamheidsmaatregelen gemeentelijke accommodaties

Voor de verduurzaming van een aantal accommodaties (o.a. sportzaal Kessel en sporthal Meijel) wordt een krediet gevraagd voor installatie van LED verlichting en daarmee een besparing op de energiekosten gerealiseerd. Deze besparing is op dit moment nog niet meegenomen in het financieel overzicht, maar wordt met de begroting wel meegenomen.

Bedrijfsvoering

18. Vervanging voertuig voor afvalinzameling (Onepass)

Een voertuig voor afvalinzameling is in 2013 aangeschaft en is in 2021 aan vervanging toe. De kosten hiervan worden via de afvalstoffenheffing gedekt.

19. Vervangingsinvesteringen tractiemiddelen 2021

Diverse tractiemiddelen zijn aan vervanging toe en moeten in 2021 vervangen worden. In de begroting is al rekening gehouden met de kapitaallasten die jaarlijkse vervanging van tractiemiddelen met zich meebrengt.

20. Aanschaf veegwagen

Op dit moment is het machinaal vegen uitbesteed. Door dit zelf uit te voeren kan de veegwagen flexibeler worden ingezet en kan de kwaliteit worden verhoogd bij het onkruidvrij houden van molgoten, het ruimen van bladeren en het voorkomen van verstopte kolken. De kosten hiervan worden voor 80 % gedekt uit budget riolering/afval. De besparing op kosten om dit zelf te doen is nog niet meegenomen in het financieel overzicht, maar wordt met de begroting wel meegenomen. Per saldo zal de aanschaf niet drukken op de exploitatie.

Bijlage B2: Verwachte claims 2021

Claims Kadernota 2021

Nr	Omschrijving van de kapitaaluitgaven	Betrekking op periode	2021	Eventuele dekking (bijv reserve)	2022	Eventuele dekking	2023	Eventuele dekking	2024	Eventuele dekking
Vermindering gevolgen klimaatontwikkelingen										
1	Motie 7319 bomen	2021-2029	PM		PM		PM		PM	
2	Opstellen kaart met natuurwaarden, waardevol groen en watergebieden	2021	65.000		0		0		0	
3	Communicatie/stimulering vergroening en biodiversiteit	structureel	25.000		25.000		25.000		25.000	
Toezicht en handhaving										
4	Handhaving permanente bewoning bij recreatieparken	structureel	50.000		50.000		50.000		50.000	
Omgevingswet										
5	Invoering Omgevingswet	2021	450.000	450.000	0		0		0	
Overige infrastructurale werken										
6	Ophogen jaarlijkse dotatie voorziening onderhoud wegen	structureel	100.000		200.000		300.000		300.000	
Vitaal en gezond										
7	Zorgtechnologie	2021-2022	25.000		25.000		0		0	
Integratie en arbeidsmarkt										
8	Integratie arbeidsmigranten	structureel	100.000		100.000		100.000		100.000	
			815.000	450.000	400.000	0	475.000	0	475.000	0

Toelichting verwachte claims 2021

Vermindering gevolgen klimaatontwikkelingen:

1. Motie 7319 bomen

In de raadsvergadering over de begroting 2020 (12-11-2019) is een motie aangenomen om in een periode van 8 jaar 7.319 bomen te planten in onze gemeente. Voor de uitvoering van deze motie is inmiddels een plan opgesteld dat we graag nader met uw raad bespreken vóór we dit als claim opnemen in de begroting 2021. Daarom is de claim nu nog als PM post opgevoerd.

2. Opstellen kaart met natuurwaarden, waardevol groen en watergebieden

Kaderstelling/duurzaamheidsagenda/omgevingsvisie. Het doel is om inzicht te krijgen in alle waarden om zo kansen en knelpunten gebiedsgericht aan te pakken. Biodiversiteit (mogelijk het uitvoeren stresstest biodiversiteit) wordt ook meegenomen.

3. Communicatie/stimulering vergroening en biodiversiteit

Motie van de raad: langlopende actie vanaf 2021 om te stimuleren dat mensen hun omgeving vergroenen met aandacht voor biodiversiteit (bijv. met communicatie, goede voorbeelden, deelnemen aan landelijke operatie Steenbreek en/of met een actie stenen eruit, groen erin, afkoppelen enz.)

Toezicht en handhaving

4. Handhaving permanente bewoning bij recreatieparken

We zijn 3 jaar geleden van start gegaan met de handhaving op permanente bewoning bij recreatieparken. De eerste 3 jaar zitten er op en de eerste resultaten zijn zichtbaar. Zoals destijds aangegeven verwachten we dat dit traject 5-10 jaar in beslag zal nemen. Als uitgangspunt worden landelijke ervaringscijfers gehanteerd waarbij wordt uitgegaan van ca. 10 casussen per jaar á € 5.000 per casus (gemiddeld). De kosten bestaan uit inzet voor onderzoek, inzet instrumenten, juridische procedures etc.

Omgevingswet

5. Invoering Omgevingswet

De invoering van de Omgevingswet krijgt steeds meer vorm. Ook wordt steeds duidelijker wat hier (verder) voor nodig is. In het verleden zijn al middelen beschikbaar gesteld voor een belangrijk deel van de ICT basis infrastructuur en de inzet voor o.a. pilots. Uit de recent beschikbaar gekomen normering, die door de VNG is opgezet, worden de kosten voor Peel en Maas ingeschat op € 2,7 mln. De keuzes in werkwijze (zaakgericht werken) en de bestaande aanpak (o.a. de pilots) binnen Peel en Maas en dat wij het zelf doen, maken het voor Peel en Maas eenvoudiger en goedkoper om aan te sluiten bij de gewenste werkwijze van de Omgevingswet.

In de begroting van 2020 is al aangegeven dat naar verwachting de beschikbaar gestelde middelen niet toereikend zijn om de Omgevingswet geheel te implementeren. Naast de beschikbare middelen is er nog € 450.000 extra nodig. Voorgesteld wordt deze extra middelen toe te voegen aan de reserve herziening bestemmingsplannen. Vervolgens deze beschikbaar te stellen voor de inzet van tijdelijk personeel, externe (specialistische) hulp, aanvullende informatiseringszaken, opleiding/scholing en communicatie/voorlichting. Deze werkwijze past binnen de aanpak van Peel en Maas waarbij ontwikkelingen opgepakt worden door eigen mensen zodat kennis en vaardigheden geborgd worden.

Overige infrastructurele werken

6. Ophogen jaarlijkse dotatie voorziening onderhoud wegen

Sinds de fusie in 2010 zijn er vele uitbreidingsplannen gerealiseerd zoals Giel Petershof, Schrames, Egchel Hook, In den Bosch, Startebos, Stox, enz. Dat betekent dat ook het te onderhouden areaal substantieel is toegenomen. Ondanks de areaaluitbreidingen en bezuinigingen hebben we tot nu toe nog altijd de gewenste onderhoudskwaliteit kunnen leveren met het beschikbare budget. Dat had enerzijds te maken met enige ruimte die nog in de begroting zat en het slimmer organiseren van werkzaamheden en anderzijds met de economische crisis van enkele jaren geleden waardoor het onderhoud tegen lage prijzen uitgevoerd kon worden. Inmiddels merken we dat onderhoudskosten aanzienlijk hoger worden. Een verhoging van het onderhoudsbudget wegen is daarom noodzakelijk om deze te kunnen onderhouden op de door de gemeenteraad vastgestelde kwaliteitsniveaus.

Vitaal en gezond

7. Zorgtechnologie

De inzet van technologische hulpmiddelen in de thuissituatie kan iets toevoegen aan de kwaliteit van leven van thuiswonende ouderen en hun naasten. Het zorgt ervoor dat mensen in een kwetsbare positie meer eigen regie hebben en langer zelfstandig thuis kunnen wonen.

Een deel van onze kwetsbare ouderen is onbekend met technologie en ervaren mogelijk 'koudwatervrees' om technologische innovaties te gebruiken. Daarnaast staat de arbeidsmarkt voor zorgpersoneel onder druk. Zorgpersoneel is moeilijk te vinden en dat geldt voor de gehele zorgketen. Daarom wil het college de komende jaren inzetten op zorgtechnologie. Enerzijds door hulpmiddelen tijdelijk ter beschikking te stellen waarmee we ouderen aansporen om zelf tot aanschaf over te gaan. Hiervoor kopen we zelf een aantal digitale hulpmiddelen in om tijdelijk uit te kunnen lenen. Onze burgers bepalen daarna zelf of ze tot aankoop van het hulpmiddel overgaan, waarbij deze niet vergoed wordt vanuit de gemeente. Anderzijds willen we de bevordering van de digitale vaardigheden van ouderen faciliteren. Om dit te stimuleren, zoeken we nadrukkelijk de samenwerking met zorgaanbieders die hiermeeal ervaring hebben of die op willen doen. Ook willen we hiertoe samenwerken met onze partners/netwerken in de dorpen (kernteams, KBO, Huis van Morgen, taalhuis).

Bij de aanbestedingen in het sociale domein (regionaal) is de inzet van zorgtechnologie ook een punt van aandacht.

Arbeidsmarkt en integratie

8. Integratie arbeidsmigranten

In 2019 heeft uw raad nieuw beleid inzake huisvesting arbeidsmigranten vastgesteld en is ook voor de jaren 2019 en 2020 een budget van € 175.000 per jaar beschikbaar gesteld. Peel en Maas is inmiddels een voorbeeld voor vele andere gemeenten voor o.a. de wijze waarop het digitaal nachregister is geïntroduceerd en de laagdrempelige wijze waarop we inschrijvingen hebben georganiseerd.

Peel en Maas heeft een integrale beleidsaanpak arbeidsmigranten vastgesteld. Vanaf 2021 willen we het accent meer verleggen van aandacht voor huisvesting en arbeidsmarkt naar integratie van arbeidsmigranten in de gemeenschappen. Zo zijn de intakegesprekken van mensen op locatie bijvoorbeeld een eerste stap naar integratie.

Voor deze activiteiten is structureel budget nodig van € 100.000 per jaar.

Bijlage B3: Toekomstige ontwikkelingen m.b.t. investerings en claims 2021

Toekomstige ontwikkelingen

Er zijn naast de concrete investeringen en claims die in voorgaande overzichten zijn opgenomen ook nog enkele ontwikkelingen die binnen afzienbare tijd mogelijk zullen leiden tot een claim en/of een investering. Maar deze zijn op dit moment nog onvoldoende concreet om al volledig (financieel) te kunnen onderbouwen.

Plattelandsagenda

Gezien de complexiteit van de opgaven in het landelijk gebied zetten wij in op een integrale agenda voor het platteland. Samen met belangrijke stakeholders en met oog voor onze eigen ambities sturen we op inhoudelijke acties voor een vitaler platteland, zoals coaching van agrarische ondernemers. We zien ook mogelijkheden om voor de lange termijn in gedeelde verantwoordelijkheid met onder andere de Provincie Limburg, banken/verzekeraars een verkenning te starten naar het vormen van een fonds voor het tegengaan van leegstand: enerzijds voor sloop anderzijds voor het aanjagen van herinvulling.

Duurzaamheid en waterveiligheid

Met de duurzaamheidsagenda zet de gemeente Peel en Maas duidelijk neer op welke wijze ze invulling geeft aan een van de meest besproken thema's in Nederland. De agenda maakt duidelijk welke activiteiten we voorrang verlenen. We spreken de verwachting uit dat in 2021 voor een aantal concrete onderdelen middelen benodigd zullen zijn. Daarbij moet gedacht worden aan een stimuleringsregeling, bewustwordingstrajecten en bijvoorbeeld alle activiteiten die volgen uit de op te stellen warmtevisie. Dit zullen we aan de hand van een separaat raadsvoorstel inzichtelijk maken. Water en waterveiligheid maken onderdeel uit van het thema duurzaamheid. Om die reden wordt het hoogwaterbeschermingsplan Baarlo (HWBP) hier kort nogmaals aangestipt, net zoals in de kadernota van 2020. Nog steeds werken we hard aan een strategie voor het gehele laagterras, richting een duurzame economische structuurversterking. Middels een separaat raadsvoorstel zal inzichtelijk gemaakt worden welke cofinanciering noodzakelijk wordt geacht.

Wonen

In 2019 is de woonvisie door de raad vastgesteld, oftewel een uitwerking van het thema wonen uit de kaderstelling. In het verlengde daarvan is een uitvoeringsprogramma opgesteld. De raad wordt aan de hand van kwartaalrapportages op de hoogte gehouden van de resultaten die geboekt worden en de acties die uitgezet zijn of worden.

Voor een aantal specifieke opgaven zijn ook in 2021 mogelijk additionele middelen nodig. Hier zal bij de begroting aandacht voor gevraagd worden. Voorbeelden van die opgaven zijn: herinvulling herstructureringslocaties, wegbestemmen kwalitatief niet juiste (gemeentelijke) woningbouwplannen, bewustwordingscampagnes met partners en bijvoorbeeld activiteiten die in het kader van het transformeren van de bestaande woningvoorraad worden uitgevoerd.

In het kader van goed wonen verwijzen we ook graag naar de opgave voor wat betreft de hoogspanningsleidingen ter hoogte van Kessel en Kessel-Eik. Onderzoeken worden gedaan naar de verschillende oplossingsrichtingen en de bijbehorende kosten. De raad zal geïnformeerd blijven worden over de voortgang van het onderzoek en zal om een besluit gevraagd worden. De exacte financiële gevolgen zijn nu nog niet te ramen, en zijn uiteraard afhankelijk van het uiteindelijke standpunt van de gemeenteraad.

Economie

De gemeente Peel en Maas heeft nog slechts beperkte ontwikkelmogelijkheden op de bestaande bedrijventerreinen. Indien de potentiële ruimtebehoefte wordt afgezet tegen deze nog beschikbare grond, dan laat dit een extra ruimtebehoefte van 13 hectare zien over een periode van 10 jaar. Onderzoek is noodzakelijk om te kijken waar dit tekort het meest nijpend is en waar uitbreiding überhaupt mogelijk is. Bij dit vraagstuk zal ook de ontsluiting van de terreinen meegenomen worden.

Klimaatakkoord

Het onderdeel transitie van traditionele voertuigen naar emissieloze voertuigen

In het klimaatakkoord is over een eigen wagenpark opgenomen dat lichtvoertuigen emissieloos en de zware voertuigen zoveel mogelijk emissieloos moeten zijn voor 2030. Daarbij wordt aangesloten bij natuurlijke momenten van vervanging.

Bij de gemeente Peel en Maas hebben we diverse voertuigen in gebruik. Het gros van de voertuigen wordt gebruikt bij Team Buitendienst. Daarnaast maken we gebruik van een aantal leasevoertuigen voor toezichthouders en zijn er voor de hele organisatie een dienstauto (Mobie) en fietsen beschikbaar.

Om deze reden wordt er nu al bij de Buitendienst onderzocht wat de mogelijkheden en de mogelijke knelpunten in emissieloos rijden zijn. Daarbij worden ook de financiële consequenties meegenomen. Duidelijk is dat er extra budget nodig zal zijn om over te stappen van de traditionele voertuigen naar emissieloze voertuigen. De ontwikkelingen gaan bovendien erg snel. In de begroting 2022 zullen we concrete voorstellen voor deze transitie opnemen.

Toerisme en leisure

Toerisme en leisure hebben een prominente plek gekregen in de regiodeal. Dat sluit goed aan op het programmadoel dat we kennen in de kaderstelling Ruimte en Economie: Peel en Maas, als onderdeel van de Regio Venlo, is een aantrekkelijke groene toeristische-recreatieve bestemming. Ambities die we in dit kader hebben spelen zich af op lokaal niveau (vb. het Héljes Pedje). In regionaal verband willen we onder meer werken aan een uitbreiding van de fiets- en wandelroutes (te denken valt aan de recreatieve route Brüggen, Beesel, Kessel). We zullen daarnaast ook aandacht vragen voor de opwaardering van toeristische hotspots, bijvoorbeeld ter hoogte van de Mussenberg in Kessel-Eik. In het kader van toerisme en leisure mag tot slot ook niet onbenoemd blijven het Geopark Peelhorst en Maasvallei. In dit kader proberen we met zes Brabantse gemeenten, de Provincies en het Waterschap een Unesco status voor de Peelhorst en de slenken te verkrijgen. Deze status zal recreatie en toerisme en uiteindelijk ook de lokale economie stimuleren. Voor al deze onderdelen zullen we, indien haalbaar, in de begroting de benodigde bijdragen opnemen. En anders zal de raad het via een separaat voorstel voorgelegd krijgen.

Doelgroep 17-27 jaar

Voor sommige (kwetsbare) jong volwassenen is de overgang van 18 min naar volwassenheid lastig. Er kunnen psychosociale, verslavings-, verstandelijke- en opvoedproblemen spelen of een combinatie daarvan. Ze krijgen te maken met veranderende wet- en regelgeving, een andere zorgaanbieder en/of andere uitdagingen op het gebied van het leven, school of werk.

In deze overgangsfase vallen regelmatig jongeren tussen wal en schip of weten jongeren die pas omstreeks hun 18e voor het eerst met problematieken kampen, de weg naar al die verschillende loketten niet te vinden. Er bestaan geen standaardoplossingen, persoonlijkheid en bagage van deze jongvolwassenen verschilt nogal en vraagt daarom om maatwerk. Soms komen ze terecht in de zwaarste vorm van zorg, beschermd wonen. Om dit voor de jongvolwassenen in Peel en Maas te voorkomen, werken we voor deze doelgroep al vanuit één loket in de vorm van het 'integraal team jongvolwassenen'.

In het komende jaar willen we enerzijds meer zicht krijgen of ons zorgpalet toereikend is voor de groep 17-27 jaar. Indien blijkt dat het huidige palet ontoereikend is, dienen we een nog gevarieerder aanbod aan ontwikkelplekken gericht op het versterken van de arbeidsmarktpositie van deze doelgroep te ontwikkelen. Zo dragen we bij aan de ontwikkeling en talenten van deze doelgroep, waarbij een link wordt gelegd met het Leerwerkhuis alsook ons bedrijvennetwerk 'wij maken werk van werk'.

Anderzijds is bekend dat in veel gevallen een passende betaalbare woning de jongere al kan helpen om tot rust te komen en te werken aan zijn zelfstandigheid en ontwikkeling. We vermoeden dat een aantal van deze jongeren nu een indicatie Beschermd Wonen heeft / krijgt. Met het oog op de naderende decentralisatie van Beschermd Wonen, willen we de behoefte aan zelfstandig wonen inzichtelijk maken. Mocht er behoefte zijn, dan vraagt dat van onze gemeente – samen met onze partners – om realisatie van betaalbaar aanbod van huurwoningen voor jongeren tot 23 jaar.

Doorontwikkeling LeerWerkHuis

Het verknopen van netwerken van professionals en het dichtbij en met de burger ondersteuning regelen binnen dit concept heeft de participatie van statushouders verbeterd. We willen dit concept doorontwikkelen door verbreding van de doelgroep (zoals bijv. kwetsbare jongvolwassenen). Hierin is samenwerking met bestaande partners essentieel om de netwerken rondom ondersteuning van cliënten uit te breiden en beter met elkaar te verbinden. Daarbij inventariseren we ook welke ondersteuning er nog mist in Peel en Maas en hoe we die, in samenwerking met partners, kunnen opzetten.

Ontwikkelingen Pius park

Betrokken partijen in het Pius Park hebben hun visie en ambities voor het gebied weergegeven in een vlekkenplan. De daarbij behorende hulpvragen hebben ze verwoord in een Bidbook en in het voorjaar 2020 aangeboden aan de gemeente. Om de gebruikers van het gebied te kunnen faciliteren is het noodzakelijk dat er verbindingen worden gelegd tussen initiatieven en er een gemeenschappelijk toekomstbeeld komt voor dit gebied. Naast dit gemeenschappelijke beeld is het belangrijk om te duiden wie van de gebiedspartners voor welk deelproject verantwoordelijk is. De gemeentelijke faciliteiten en mogelijke bijdrage voor deelprojecten wordt vanuit het totaalplan voor het gebied gezien en zal naar verwachting in of na 2021 verder duidelijk worden.

Actualisering beleid binnensportaccommodaties

Het onderzoek actualisering binnensport wordt naar verwachting eind 2020 opgeleverd. Op basis van de uitkomsten van het onderzoek kunnen beleidsmatige en financiële keuzes gemaakt worden.

Sporthal Maasbree

De uitwerking van de dorpsvisie Maasbree leidt tot een aantal noodzakelijke, meest ruimtelijk-fysieke aanpassingen. We voorzien in dat verband een voorstel over de sporthal in Maasbree.

Dorps- en centrumplannen

In de dorpsontwikkelingsvisies van Baarlo en Kessel-Eik en in het toekomstbeeld Helden identificeren we 'projecten en processen' waar we middelen voor nodig hebben om externe capaciteit of expertise in te huren om deze processen te versnellen.

Helder is dat aan de hand van onder meer de dorpsvisies prioriteiten gesteld moeten worden.

Veiligheid

Regiovisie 2040 uitvoeringsprogramma

Voor de eerste tranche van de projectselectie zijn, binnen het programma Landelijk gebied, werkgroep Veiligheid, 8 (concept) projecten opgevoerd, waarvan 7 projecten interessant zijn voor Peel en Maas. Een nadere concretisering van de projecten en besluitvorming volgt op een later tijdstip.

Deze projecten vinden plaats met gemeenten in Noord-Limburg en op onderdelen eveneens met de Provincie. Te denken valt aan een gezamenlijke startconferentie voor alle bij de projecten betrokken partners, een brochure bewustzijn ondermijning, een campagne ondermijning, verbetering communicatie arbeidsmigranten, een intergemeentelijk interventieteam, innovatie controlemethoden en een keurmerk veilig ondernemen buitengebied.

Kadernota 2021

Ruimte voor samen en
samen voor ruimte

Een uitgave van
de gemeente Peel en Maas

Postbus 7088
5980 AB Panningen
Wilhelminaplein 1
5981 CC Panningen
T 077 - 306 66 66
E info@peelenmaas.nl
www.peelenmaas.nl